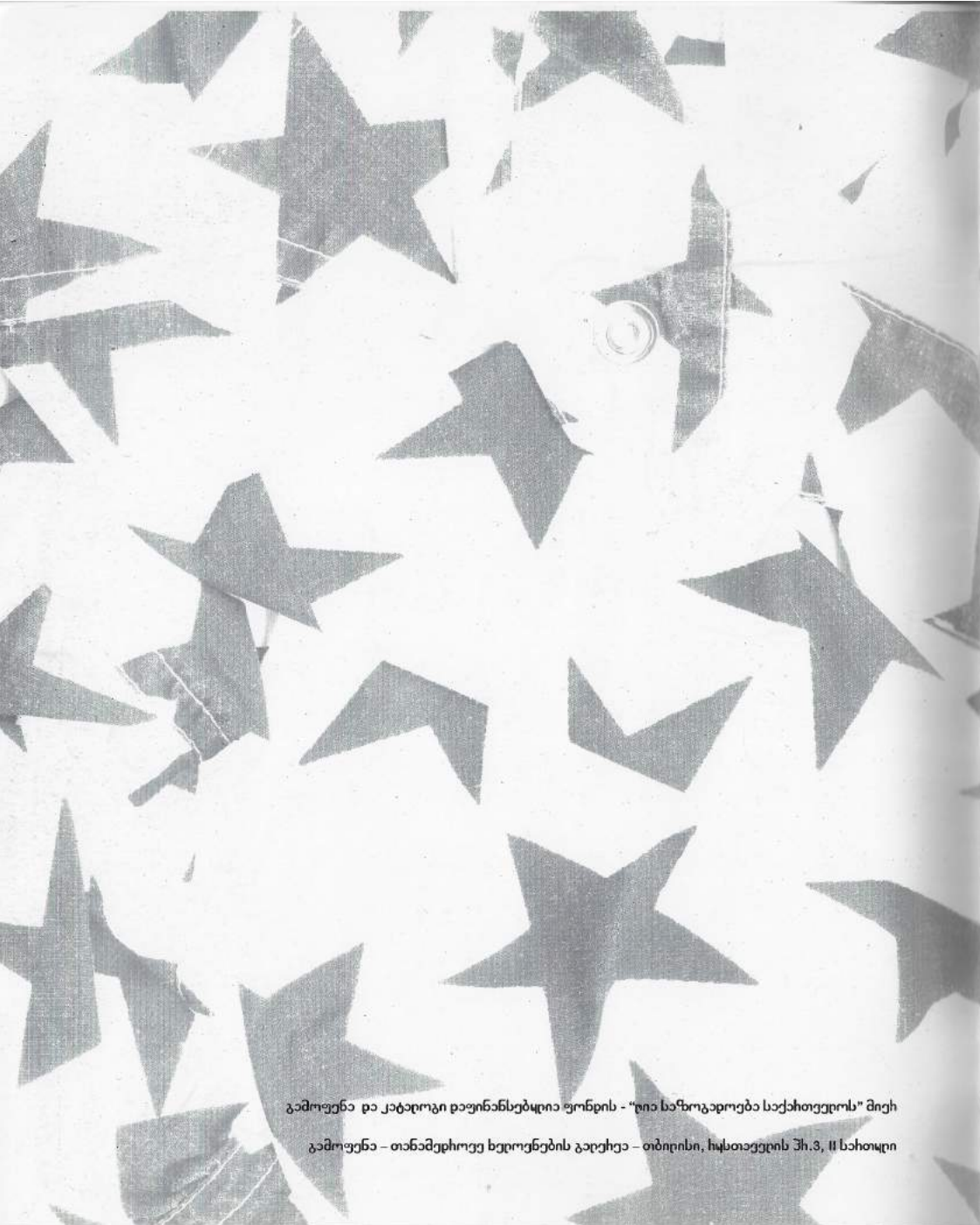

1999

გამოვენა და კატალოგი დაუნანსებელი ჟონრის - "ღია საზოგადოება საქართველოს" მიუხ
 გამოვენა - თანამეცხოვე ხელოვნების გარეხევა - თბილისი, იასთაველის ჰი.3, II სახთაღი

ხიბრი

არტ-გუგუის პირველივე მუხვებზე მე და ნინო ჩვენი შეგრძნებები და მოსაზრებები პუნქტებად, “მანიფესტურ-ლექსურ-გურ” წყობით, წერილობით ჩამოვყალიბეთ, სადაც “გაბედულად” მოვიხილავდით “სამყაროს ჩვენივე ხედვას”. “ჩვენი ცხოვრების წესი”, ჩვენს “მოღვაწეობას” ხედვების ვეკავშირებით. ცხოვრების წესი კაბებით, სუნამოებით, მანქანებით, კომპიუტერებით, მობილური ტელეფონებით გამოხატავდა. ეს ყველაფერი ეპოქის საოცარი ხიბლით ახსენებოდა. თავის პრეზენტაციის მიზნით ჩვენს მიერ შეთავაზებული გულწრფელ-კომუნიკაციური “წარდგინება” აღფრთოვანების გარეშე იქნა დაცემული, მაგრამ განსაკუთრებული ყურადღება სიგვერდმა “სილმა”, “ხიბლა” და “ეპოქა” მიიპყრო. “პიგმალისონის” ხატებით განსტკეპილმა “არტ-მოაზრე”-მა მზაგარმა მომავალი პროექტის სახელწოდება - “ეპოქის სილი და ხიბლი” ფურცელზე დაწერა და აქედან დაიწყო ჩვენი “თავისუფალი ნების” განხორციელება. დროთა განმავლობაში დაიღვქა პოეტური განწყობილება, სათაურზე უფრო დაკონკრეტდა და გულმოდგინე მიტების შედეგად “ექვსმხაგრეობა”, თვითმყოფადი არტ-GROUP-ი შეიქმნა ჩვეულებრივი ეპოქალური “ხიბლის” ეგიდით.

მზაგრები ძირითადად კულტურულმა სახელებმა გააერთიანა. განსაკუთრებულ ინტერესს “ხიბლის” სივრცეში შემოქმედებითი ინდივიდების თანაარსებობა და ადაპტაციის პროცესი იწვევდა. საერთო კონცერტის მისაღებად, თანაარსებობასთან ერთად ურთიერთშედეგალობა აუცილებელი პირობა იყო. განსხვავებული ასაკის, ცხოვრების წესის, ხასიათის, წარსულის, სამყაროს აღქმის, სქესის, იდეის, სიყვარულის მქონე შემოქმედებითი ინდივიდების გაერთიანება უცხოური იდეის ქვეშ, შეგადრე მთელ მონაკვეთში, კონკრეტულ პროფესიონალიზმს, გამოცდილებას და გულმოდგინე შეყვანილობას მოითხოვდა. უნდა გამოგვეჩვენო, რომ ხანგრძლივი ძიების მიუხედავად, არმეცნიერ ფაქტორი მხოლოდ ჩვენი სიმართა და მზაგრების შესაძლებელი თანაცხოვრება პირადი ინტუიციით იყო ნაკონსახევი. ერთისთვის თუ “ხიბლი” ერთგული აღმოჩნდა, მეორე ახალგაზრდული ვინაი შეპყრობილი, იუმორის და თამაშს გეოვანობა, ერთი თუ “ხიბლი” თავის ფერადიდან “ლექსის” თუ “ქვეყნის” გულსმისობა, მეორე სექსუალურ ფანტაზიებს აღიქვამდა, ერთი თუ “ხიბლი” მხოლოდ კლიშეს წარმოებაში მოექცა, მეორე ინტელექტუალური კონკრეტობით შემოქმედებითი პროცესის ჭერებზე საუბრობდა.

მიუხედავად მემოთ აღნიშნულისა, “ხიბლი” სიგვერდის თამაშით წარმოშობილი გაუმრავლებელი ახიბება არ ყოფილა. “ხიბლი” ერთის მხრივ, “ხიბლის” და “გამომშრადის” წინააღმდეგ მინაგანი ამბობდა, არა გონსმისერი, არამედ გონსობების და ემოციების ამოფრქვევა - ვნებების მინაცვლითა. მეორეს მხრივ, დროული, ჩვენი შეწყვილი და წლების მანძილზე დაგროვილი, შეგადრე-ირინიულ და ემოციურ ღონეზე გაამრავლებელი ეპოქალურ მოვლენათა მწკრივი - XX საუკუნის ბოლოს საგუიის ფიქსაციის აუცილებლობა და უკვე არსებული ფუნდამენტის გაზრდის სურვილი.

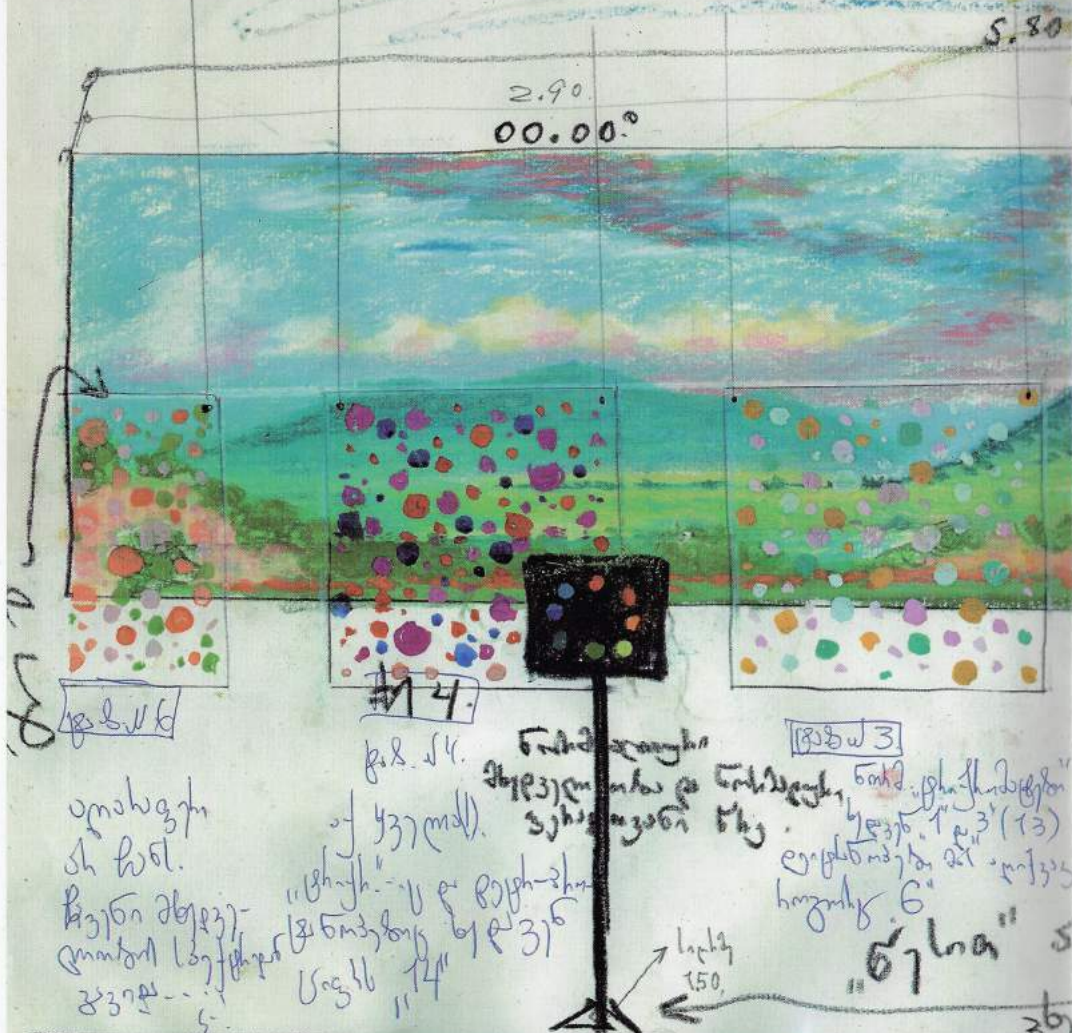
არსებულის შერეული გაზრდა თავისთავად ბაღი იდეების სახელოვის მაღაზრებელი, საჭიროა მომენტის დაჭერა და ეს მომენტი ჩვენელი “ხიბლი”-ით. ვნახით, როგორ აღიქვამა “მომენტის” ანუ “ხიბლის” კონკრეტულ-ექსპონიციური ირინიკი მოვალეულ-რულად იქცევა თუ უბრალო ექსპონიკინგად ღირება, ეპოქალურ მოვლენებს შორის შევსებულ ინტერვალად, თავისებურ პაუზად მოგვევლინება, თუ შემოქმედებითი პროცესის ჭერების, ტაბოების, ეთიკური გემის სინჯის წარმატებული დემონსტრაცია იქნება. “ხიბლი” - ჩვენი პოლია დროის მოძრაობაში, თავისუფალი “ექსტი”, სადაც მზაგრული ქმედების პროცესის თანამდევრულ ჭერებზე-დათვალეირებას” განსაკუთრებული მნიშვნელობა მიენიჭა. თუ კოკ რამიფილისთვის “ხიბლი”, ევოლუციური ჯაჭვის “სუშაგო” იყო და ყურადღება ძირითადად ემოქალურ ფუქტზე გამახვილდა, კოკ ვარვარისთვის ეს იყო ეგაპირივად აუცილებელი პროცესი და “ხედვინობა” ანგისიბლის თემაზე, თუ ილიკო მაგაგეილის პოსკონკრეტული “პროსტრადიკა” ემოციური მუხგით დაიგვირთა, ქეთი კანაძე, რომლისთვისაც მთლიანად ცხოვრებაა ხიბლი, გრადიციულად შემოქმედებითი პროცესის ჭერებზე აგრძელებდა, კოკ სულაბერიძე გაცილ თახხური ცხოვრების ფონზე ისევ ფერწერულ-კონკრეტულ სილამაზეზე და სამყაროს თავისებულ ფერადობას ხედავდა “საუბრობდა”, მურობა შევლიდა კიეური შეგადრე-იკი მაღალი მანქანების ავომონტებს იჭრებდა. ერთი კი ნამდლდა - თითოელი მათგანი თუთიკმარი და ამომწურავი აღმოჩნდა საკუთარი თავის, საკუთარი “ხიბლის-მეორე” ალკინების მამარი, ბრძოლის, ჭკუამეგობის გარეშე. მარტივ-ადამიანური ვნებებით და შეგრძნებებით XX საუკუნის ბოლოს.

ალექსანდრა გაბონია
14.10.1999

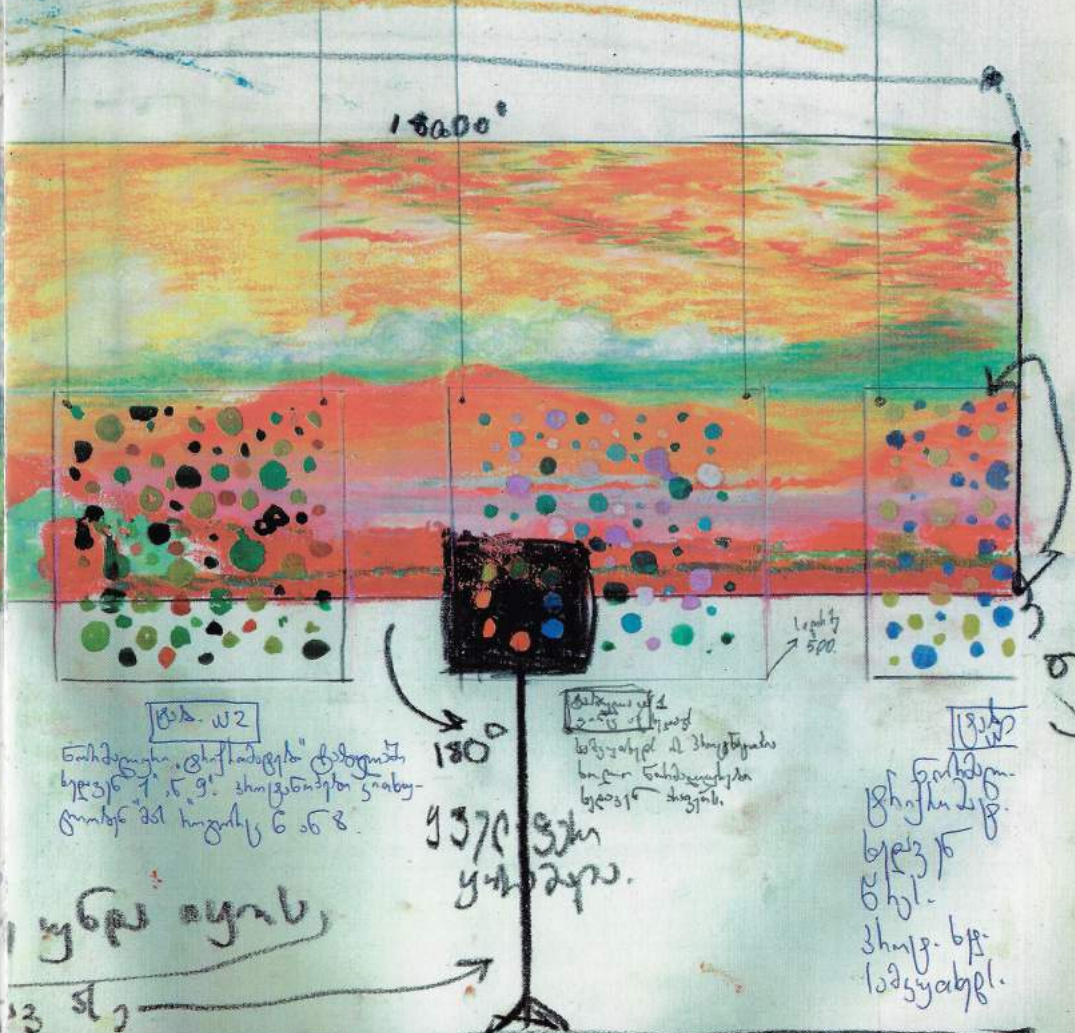
კახეხი ვიდეო ფირმიდან “ექვსი მხატვის მოქიძევადი ხიბრი”, 1999
ხეჩისიხი ქეთი გაყაბიძე, ოპეხიოხი რეთი გაყაბიძე

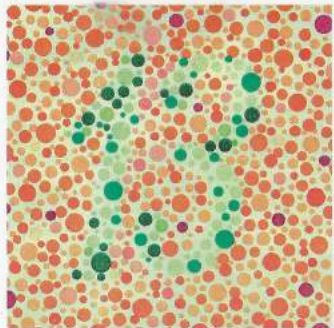
Հանքի և քարի շինարարություն: - ամ ժամանակից որոշակիորեն հաշվարկելու համար համար 10 հարյուր հազար
 ծախս չենք. ծախս 10 հարյուր հազար
 Կոմիտասի Երևանի

Հանքի և քարի շինարարություն
 16
 3
 2
 1

Հանքի և քարի շինարարություն
 180
 3
 2
 1

16 წლის რომ შეიქმნა პირველი სერიული გადაწყვეტილება მივიღე: "განმდარიყავი მზაკვარი". მოგვხსენებთ საამისოდ მრავალი აუცილებელი პირობა შესასრულებელი. მაგრამ "უშობერები" მაინც საშაგერო აკადემიაში სწავლა, რაც თავის მხრივ ითვალისწინებს საბუთების შეგროვებას, ხოლო ეს უკანასკნელი გულისხმობს ჯანმრთელობის ცნობასაც, არე მთელი რიგი ექიმ-ბიბის დასკვნათა ერთობლიობის ჩემი ფიზიკური და სულიერი მდგომარეობის შესახებ.

...ამან ყოველივემ, თვალის ექიმის კაბინეტში მომხვედრა, სადაც საშაგერო აკადემიაში წარსაღვენი ცნობის გაეცემაზე მტკიცე უარი მივიღე. მაშინ — "ფერადოვანი მხედველობის დარღვევა".

...ვინაიდან, იმხანად საკუთარი "განსხვავებული მხედველობის შესახებ არაფერი გამეგებოდა, გადაწყვეტილებაზე სწრაფად მივიღე და თვალის ექიმის გვერდის ავლით გავაკეთე ცნობა. 3 კვირაში კი წარმატებით ჩავაბარე გამოცდები (მათ შორის ფერწერაშიც), ხოლო ექვს წელიწადში — გავხდი მზაკვარი.

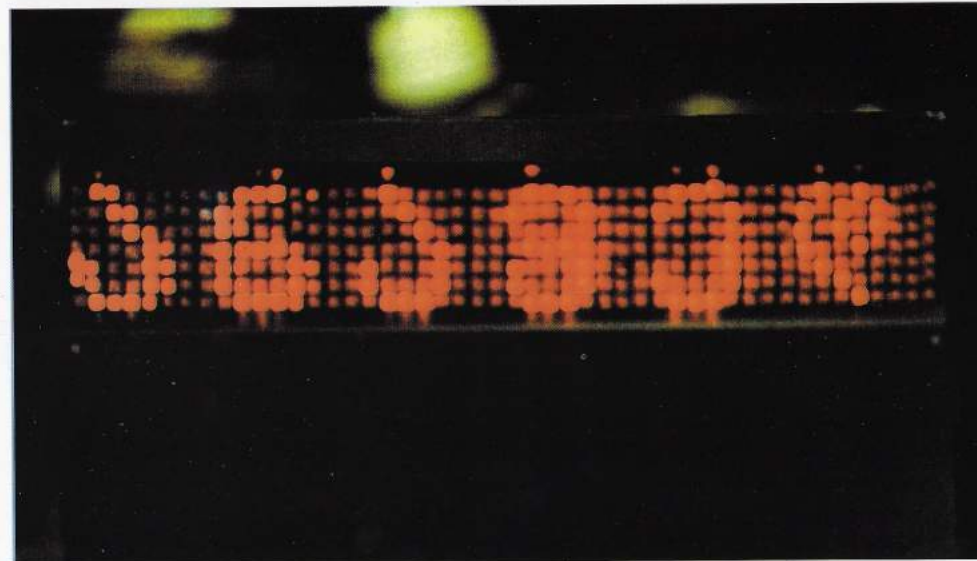
მაინც, მთელი ამ ხნის განმავლობაში არ მასვენებდა ფიქრი ჩემი "დარღვეული ფერადოვანი მხედველობის" შესახებ. წლების განმავლობაში ღრმად შევისწავლე ეს საკითხი — ვცენობოდი ლიგერატურას, ვსაუბრებოდი სპეციალისტებს, ეგაგრებდი ცდებს და საბოლოოდ მივედი შემდეგ დასკვნამდე: თუ ადამიანთა უმრავლესობა ყველასათვის ცნობილ ფერს გარკვეული თანმიმდევრობით აღიქვამს, ჩემს შემთხვევაში ეს თანმიმდევრობა სწორედ რომ საწინააღმდეგოა. ამდგომად "დარღვევები" მრავალფეროვანი და სხვადასხვაგვარია, მაგრამ მაინც მგონია, რომ ეს "ხინჯი" უმრავლესობამ თავის მოხვია უმეტირესობას, ვინაიდან პირადად მე ამას ვერაფერში ვერნახი. არავითარი დისკომფორტი! მშვენიერია! მე დაღლიანი ვარ! და მაინც, ჩემში დარჩა დაუოკებელი სურვილი დაეინახო საშაგრო უმრავლესობის თვალთ, და ამავე დროულად, უმარაველსობას მივეცე საშუალება შეხედონ მას (საშაგროს) ჩემი თვალებით.

კ. სულაბერიძე
14.10.1999

კოტე საყაბეძის სახელობის, ვიფო ფიშის გაყიდვის შოუცენტრი,
მოცუბი შობაბეჭდების იმ წაითიხი მეგანძეები

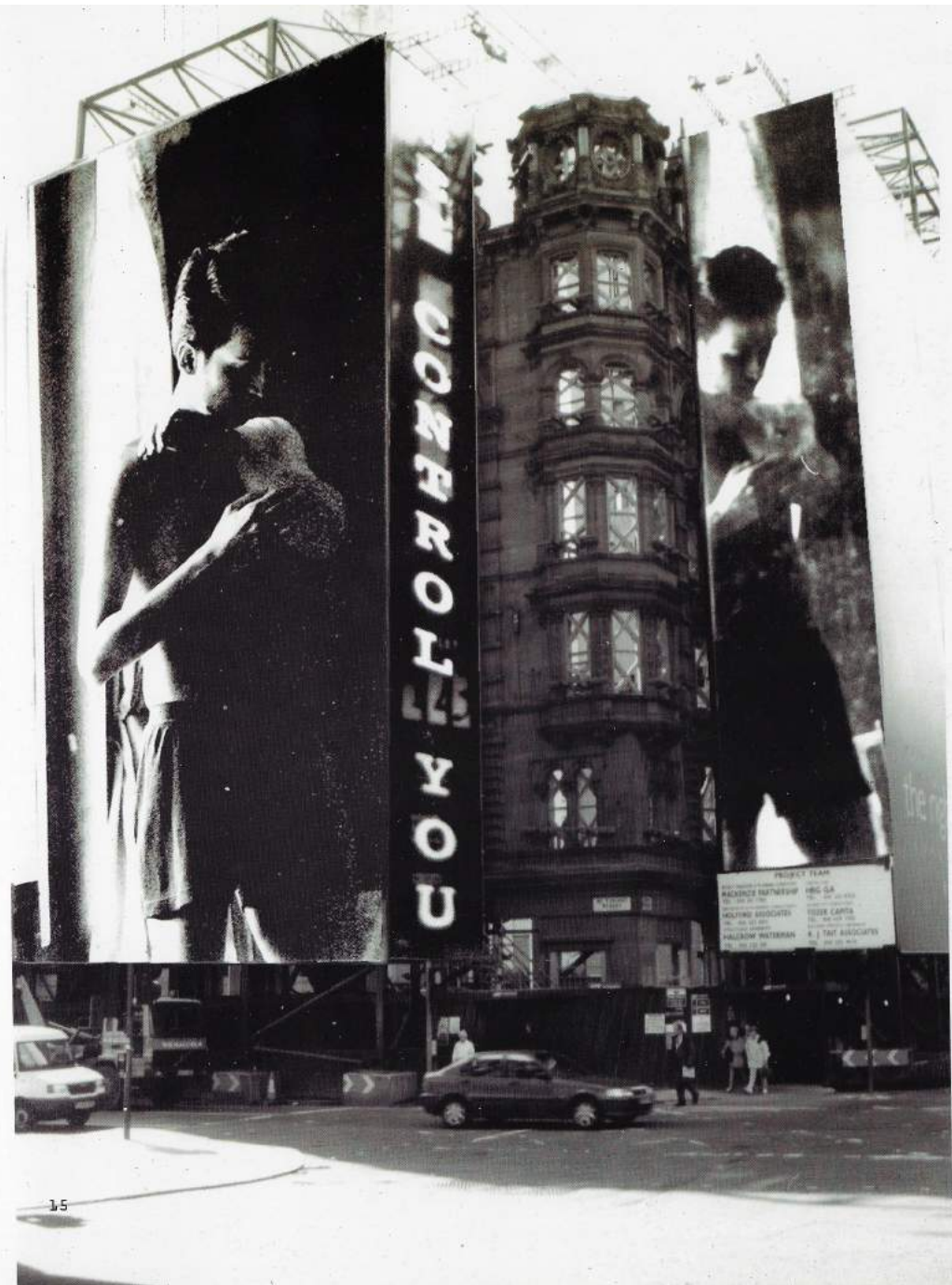
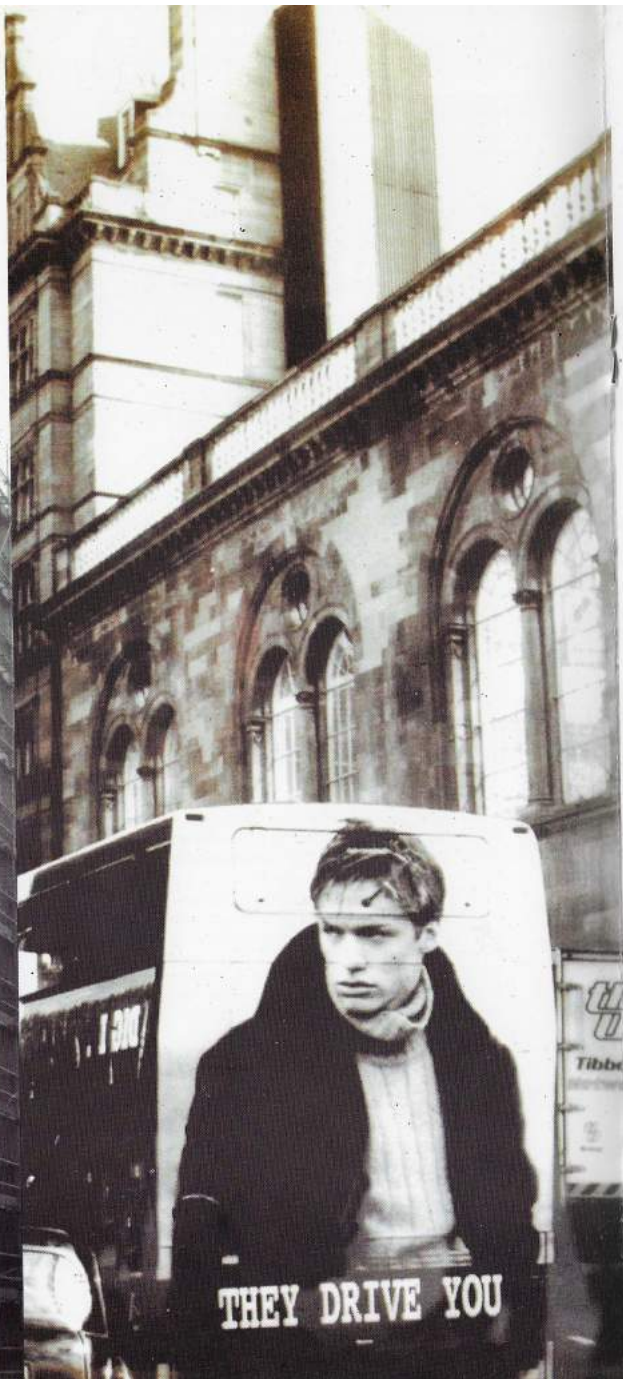
დაუმთავრებელი პეიზაჟების დანახვისას, განსაკუთრებული განწყობილება დამეფულა. სახელოსნოს სივრცეში "კოლევანოლ" გადმოხლი, ფერადოვანი ღანძრავები, ისე უღაბა, რომ მართკოხტეს ქმნიდნენ. ძისი, უკვე ავტონომიური, მთლიანი და ორგანული არსებობით, გილოვზე "განისვენებდნენ". ინტუიციური მოლოდინი სიგუაის "გამორჩეულობას" მოასწავებდა. მზაკვარმა საგამოფენო დარბაზში ისტაგადიკის — სივრცობრივი კომბინაციის შექმნის პერსპექტივით ნამუშევრებს თავისებური მინის "ბარიერები" მოუფიქრა — ოპტიკური გაბულებით იმდენიანდო ჩვენი "ემაიტი" ამ პროექტის ფიქსაციას გულისხმობდა. და აი, ქმდე-ბაქ დაწყო — მინის სიბრტყეს მან გამოჰრდი ქადალდის წრიული გრაფიკები მთავრა და დრუბელის გამოყენებით ყვითელი, ვარდისფერი, ცისფერი საღებავები მინის სიბრტყეზე ფერადოვანი ღაქებად აქცია. "სიმამულური" განწყობის დარღვევები პეიზაჟების გვერდით წარმოშობილი ბურთები—"მრავლები" თავბრუსდამხვევი იყო და მთლიან მასთან კონტაქტს მოითხოვდა. ამ წუთებში მონუმენტურ გილოვებსა და მინის სიბრტყეს შორის "საბრტყელური" სივრცე წარმოიშვა. ირდელიდა რა მათი პერმეტიული "ცხოვრება", იქაურობა "ფოქებად" ემოციური აურთი იმსჭვალავიდა. ესთეტიკური კავშირი ფანტაზიასა და სიმშრის ლოგიკით მყარდებოდა. იქ მყოფი ადამიანები შემოქმედებითი პროექტის მონაწილენი ეხდებოდათ, "თანამექმნელები", "თანავეგრები". ვითარებამ ლომინანგური ფერადობა შეიძინა. ემოციურად მშვიდმა, თავისუფალი გეარის მინის ფაქტურამ პეიზაჟები "თვითბრუნებში" მოაქცია. დარღვეული ღანძრავები საკუთარი სიბრტყის პერიფერიას "მოაწვდა" და თავისი "ცხოვრება" ფერადოვან წრიულ "მრავლებში" გააგრძელა. მინაში სახელოსნოს სივრცის "ექი" ირეკლებოდა. არსებობის პირველივე წამიდან "დაღვინიკურმა" გაბულამ სიუვერები მინისწელობა დაკარგა და შეგაფიხიკერ კომპონიციად იქცა. არგისტის სულიერი სრულფასოვნების დროს მასაღის "სივრცე" ჰერეცა და მინა თავისი კინემატოგრაფიული თვისობებით სახელოსნოს ფარგლებს გასცდა. ეს ყველაფერი მზაკვრის პირად "შემოქმედებით — ემოციურ" რევილუციას ჰგავდა.

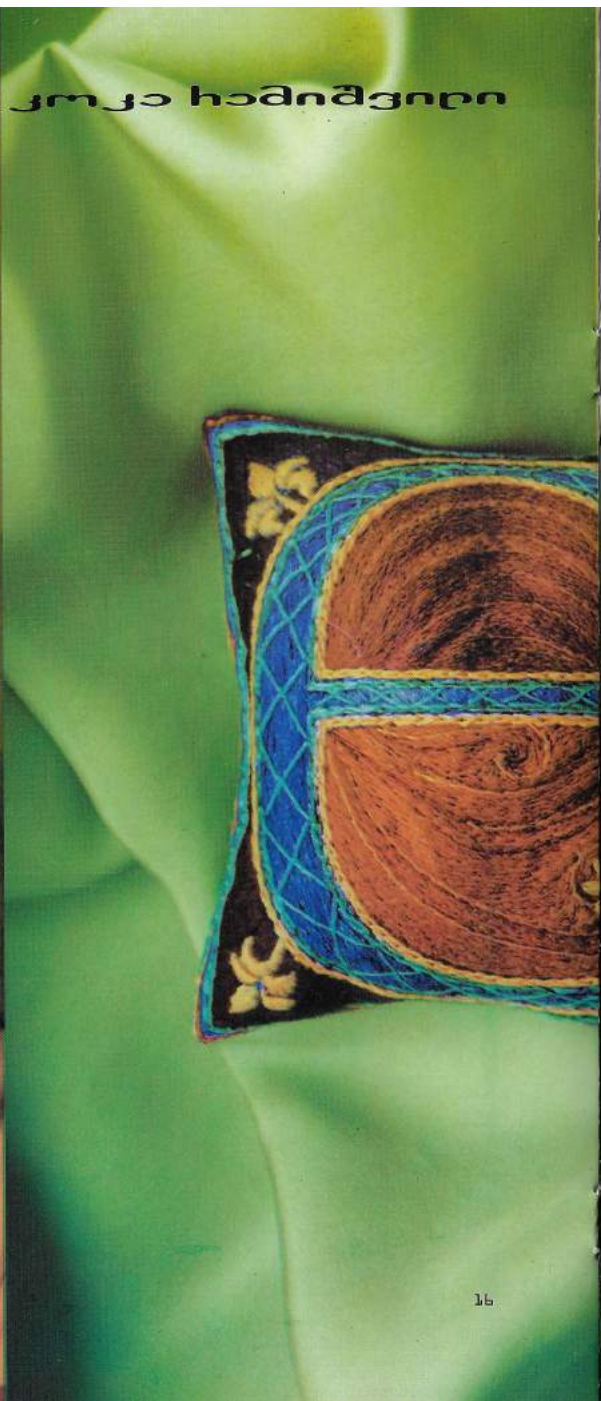
ალექსანდრა გაბუნია
23.10.1999

ერთ ქუჩაზე "ჩამონტაჟებულ" სხვა ქუჩის "ანგურაჟი", ავტორისეული ჩანაცვლებული პოპულარული სარეკლამო გექსები, ქუჩების კომფიგურაცია მონუმენტური პლაკატებით შეუვლილი, ქალაქის სინამდვილეს შეფარდებული მონაგრებით წარმოსახული "პერსონაჟი", ლითონის წითელი, ყვითელი და ლურჯი მოხარხოებით "სტოპ-კადრებად" დაფიქსირებული და კომპოზიციური ეთიკიკით ნაკვები ფოტო-მონტაჟი "NEW ADDS"-ი — ერთი შეხედვით მარტო კომბინაცია ქეთი კაპანაძემ "ხიბლის" სივრცეში "გაითამაშა". ამჯერად მოგახიბლავს ამოქმედებული, "CONTROL YOU"-ს, "BE SOBER"-ს და "THEY DRIVE YOU"-ს ინტერპრეტებული ვარიანტების გექსიკური მოლოდინი მზაკვრის მხატვრობით და შემოქმედებითი "ქიქვის" გარკვეული სტრატეგიით ხორციელდება. სარეკლამო გექსი გველი მოდელია, რითაც ავტორი საკუთარ "მათილიკას" გვთავაზობს. "მათილიკის", რომელიც კოლექტიურის, უპიროვნის, ინერტულობის თუ პასიურობის კატეგორიებს აერთიანებს. "საინფორმაციო ორგანიზმი (გვინი)" დინებადი სეგაგური საინფორმაციო წყარო, რომელიც ადამიანის მსოფლმეტრებებს, აბრთა წყობას, ქვევის სისტემებს ყალბში აქცევს. კონცეპტუალში მინაგანი გრაფიკაა, რასაც ყვდნობა ავტორის მზაკვრული მშენებ, კეპებას მას ახალი გექსოლოგიებით. გამოსახვის ახალი სერხებით. კონცეპტუალური გექსი — ჩანაცვლებული, რიგორც სარეკლამო გექსი ფოტოგრაფიკურად "კონსტრუქციებს" ქმნის, ყოველდღიური არსებობის სფეროში იჭრება და ადამიანის ფსიქიკაზე ანგისარეკლამო შემოქმედებით არის განპირობებული. ავტორისეული გექსები მასკულურის რუკისაზე რეაქცია და გონებრივი მომხიერების წინააღმდეგ მრავალჯერ ნაქად ამოხსებას წააგებს. მასში ჩაღებული იმუღსები თანდათანობით კარგავენ საწყის ენერგიას და კლმირებულ ენას ენაგებებიან. ავტორის სურს ადამიანის ცნობიერებაზე იფივე მყოფებით, მათივე გექსოლოგიებით იმოქმედოს. ყოველდღიურობის "გეშმარიტების" აფიშირება, ავტორის პიშიცია, კონცეპტუალური სტრატეგია, ფიგოკომპიუტერული ეთიკიკა ერთიანობაში "NEW ADDS"-ია. ძიებებით მომუშაებული მეგაბიშიცია, ერთგვარი "მრავალხმოვნება", სადაც ავტორი ქუჩების, სარეკლამო გექსების, პლაკატების ფონზე ვორგულურად გაქრბობდა. ეს შეიძლება ყოფილიყო მის წარმოდგენაში, მის ფიქრში, ჰერეცაში. ჩანაცვლებული სარეკლამო გექსები მზაკვრის მერ წარმოსახული ცხოვრების ადეკვატრობაზე აცხადებს პრეტენზიას. სიკვდის, ემოციის ემუღსებაცია და თავისეული არგისტული "მიგრაციო-გადაადგილება" სრულფასოვანია და ერთდღერთ აბილუგას ადამიანის ცნობიერების სივრცეში პოულობს, როგორც გარეთ გამოტანილი ცნობიერების ფოტო-კომპიუტერული მოზაიკა. სარკისებელი სიმეტრია ახალგაზრდა კაცის (მომკა გოგელბანი) გამოსახულებით მზაკვრის სუბექტურ სივრცეში ეგზისტენციალური ფანტომა. ინგაიერი გრნობა შესაგვეის მთლიან სულიერ სივრცესთან — სუბექტური ემოციის, გემოვნება და ხიბლი. მაყურებლის თვალისთვის შეუმჩნეველად იბილდრებული და ამასთანვე ლოგიკურად დაკავშირებული ფრაგმენტები — გონებრივი ჰერეცია "გადაადგილება" და სამღვრების დარღვევის კოდე ერთი მყელიობა. მზაკვარი თავს გარემოშეკველი კულტურული სივრცის ნაწილად აღიქვამს და მომეტეტურად ცდლობს გათავისუფლდეს მისი გავლენის ილუზიიდან. იგი მშის სანდერებს ხელოვნებასა და ცხოვრებას შორის და "ცხოვრებასაღმშენებლურ" თავისეულ უგომერ ვარიანტებს განიხილავს.

ალექსანდრა გაბუნია
11.10.1999

ყოველი რამდენიმე თბილისური ცხოვრების ადგილი მთელი მოცულობით - ექსკლუზიური, ექსტრაორდინალური. ხშირად ცვალებადი ინტერესების დემონსტრაციით, ხშირ შემთხვევაში მძლავრ დასაწყისი ევოლუციური დინამიკით, კონცეფტუალური ლაივებით, რომლის პოზიციის მოგვრე სტრატეგიული გამოწვებისაა, მოგვრე მშვიდი მუდმივადი "შედეგი". შექმნილ ვითარებაში იგი კულტურული კონცეფტის დეგრადაციას გრძნობს და თავისი შემოქმედება ინერგიით მაინც კონცეფტუალურ მატერიალს ეფუძნება საკუთარ გამოცდილებას და ესმის საკუთარ თავს; იმის რისკს მაყურებელი ხელისუფლების ნამუშის აღქმის ჩვეულებრივ ჯერებს უწოდებს, მისთვის პროცესი ჩამოყალიბებული მონუმენტური მოვლენაა.

შაგვარმა მსხვილსიხარვეთი ორი ნამუშევარი მანქანა, რამაც ჩემი გაოცება გამოიწვია. ეს იყო 90-იან წლებში ფანქრით შესრულებული ნახაგები და თბილისის ომის დროს გადაღებული ფოტოები. თვითონ ფოტოები მეგალის ფერისა და ძალიან ლამაზი გეგმის შიშზე ნიშნულს დაუარული. თბილისი სამხრეთ და შეშვარავი, ქალაქი ასეთი ახლი და მორყეული. კირიკოს მგაფთხიკური ქალაქი ჩვენი რეალობა ხდება. ეზოვია, რომელიც გამოსვლას - "თბილისის თორმეტი დღე" - გკვირდება, რომელიც საოცარი ძალით იფრქვევა. სწორედ ამ წუთებში უნებლად დამეხდა შეკითხვა:

მამი, როდესაც თბილისური არტ-ხელისუფლება აბსტრაქციით ცხოვრობს, შენ აკეთებ რაფინირებულ ნახაგებს სივრცის თემაზე

ქ.ჩ. ჩემი აზრით, შემოქმედება უნდა აკეთოს ის, რაც შეუძლია და რაც სურს. ეს არის ორი პარამეტრის დიალოგი ან ხელისუფლების შეწყვეტილი გეგმობერება. აკეთებდნენ ისიც, რომ საკუთარ თავთან მართალი

იყო. ეს საკმაოდ რთული პროცესია და ყველაფერი ერთმანეთის პარალელურად უნდა მამდინარეობდეს, მაგრამ ხშირად ერთი პროცესი მეორეს უსწრებს. მაგ. შემოქმედება იყოს რა უნდა აკეთოს და რა შეუძლია გააკეთოს. იდეალურია, როდესაც ეს ორი პარამეტრი ერთმანეთს ემთხვევა. ეს იშვიათად ხდება, რადგან ადამიანი აკეთებს იმას, რაც მას სურს და ავიწყებს ძირულს, რაც ხელოვნების განვითარების კონცეფტში მოიაზრება. ჩემ შემთხვევაში ხდება ამ ორი პროცესის დამთხვევა. ვერაფერი შეუძლებია ამ შეტყობის, როდესაც გვინდა, რომ მართლაც აკეთებ, მაშინაც კი, როდესაც დანარჩენები სულ სხვას ქმნიან. ეს ის მომენტია, როდესაც ინტელიგენცია იხილავს "მორიდებას" ან თითქმის ბედი შემთხვევას უიგებდება. ამ ორი ხანის გადაკვეთით შეიქმნა შემოქმედების ნამუშევრები, რამაც ეფორიზი, ერთგვარი შედეგი გამოიღო.

ბ.გ. ჩემთვის შენი ვიდეოინსტალაცია საოცარი ხილვით გამოირჩევა. იგი მხოლოდ ენოქური აღქმისათვისაა გათვლილი. "მალა ნოტა", რომელიც მოულოდნელობით შემოსის, გახსნის დამოკიდებული სივრცეზე, გაუგებარა და შემოქმედების უნარი. ეს ფორმა კი იძლევა "სულიერ არიზმის", რომელიც იფორმირდება და იქნის "ხმოვან ნიჟარებს", მაგრამ თავისი არსით იგი უკუელდება. ხმოვანებით შეიძლება დაეინტერესოთ ფიზიკური თბილეთი. ხმის აქვს ხალხური შესაძლებლობები, რაც ძალიან საინტერესოა.

ქ.ჩ. ჩემი ნამუშევრების აღქმის პროცესში ხმის ერთერთი პირველი ადგილი უკავია. "საუნდს" საკმაოდ ძლიერი სფერო აქვს, მას შეუძლია მთლიანად გადააკეთოს ნამუშევარი. მაგ. წარმოიდგინეთ მანქანა, რომელიც ბნელ ქუჩაში მდის, მას ადებ ხმის და ეს ექმნის დეკემტური სიგაყიას. მეორე შემთხვევაში, დადებულმა სხვა ხმაში, შეიძლება რადიკალურად შეცვალოს ეს განწყობა. აქვე უნდა აღვნიშნოთ, რომ მე, როგორც შაგვარი ემუშავებ ვიზუალურ თბილეთზე და არა ხმაზე. მე გამოვიდგარ ფერადან, რიგმიდან, მოძრაობიდან. მახუდავად ამისა, მე ეყუდრები ნამუშევარს, როგორც ხმით საესე თბილეთს.

ბ.გ. "სიგნალი" - მამაკაცის მიმართ სხელი მაყურებლისკენ მოძრაობის. მაფერი ცენტრის მქონე აბრა წარწერით: "FOLLOW RED, FOLLOW YELLOW, FOLLOW WHITE" წარწერების ცვალებადობა იწვევს "სულიერ ვიბრაციას" და მაყურებელზე მოქმედებს, როგორც აღმგზნების საშუალება. ფერი სდებს სხელს, სხელი მოძრაობაშია. ფერის "ლეინა" მამაკაცის სხელზე კონცენტრირდება. შენ ახვე მაყურებელს "არ არსებულ" სიჭარბეს, ქმედებას, როდესაც მოძრაობა სტატიკური ხდება. სწორედ ამ დროს, გაუცნობიერებული ამოცხვადება და უცნაური შიშის ძალით გამოსვლის თავის არსებობას. ეს არის შენი გრძნობების, ენოქიის, მდამსხველი "ფერადობის" დანახვა.

ქ.ჩ. სიგნალი სტრუქტურული ნამუშევარია. მასში იგრძნობა რაგმი და აქედან გამომდინარე "საუნდი". ამ ნამუშევარში ჩადებულია ჩემი გამოცდილება - კერძოდ, გამოცხვებული კონცეპტუალისმის, ARTE POVERA-ს და მინიმალისმის გრადიციები. "სიგნალი" ამ გამოცდილების ბაღებზე აყვობილი. რაც შეეხება ენოქური მხარეს მიძინებულობა თქმა, კონცეპტუალად რა გრძნობები გარბობდა ჩემში. ერთი ვიცი, რომ ნამუშევარი სვლადი გამოვიდა. ეს არის ჩემი დამოკიდებულება ადამიანის სავალ გზაზე.

ბ.გ. რა გავლენა იქონია კინემატოგრაფმა შენს ვიდეოინსტალაციებზე?

ქ.ჩ. მე დავიბადე და გაიზარდე კინოს ეპოქაში. კინო ჩემი ბიოგრაფიის პარალელურად ვითარდებოდა, ამიტომაც იგი ჩემი შემოქმედების ერთერთი ფაქტორია, მაგრამ ათწლების წერტილი არ არის. ჩემი ენოქი ექსპერიმენტები ფაქტობრივად ანტიკინოა. ამ შემთხვევაში ვიდეოს, როგორც კინოს ნაწილს ვერ აღვიქვამ თუმცა კინოს არ ეწინააღმდეგება, უბრალოდ იგი თავისი კონცეფტით ანტიკინოა.

ბ.გ. შენს პროექტში "შესაძლებელი პროვინია" საელჩოები პოსტ-ხაბტოთა საქართველოს პოლიტიკის ეროვნულ მონებად იქონიერ, რეალობაში სხელის რომელი ნაწილია შენთვის ეროვნული?

ქ.ჩ. ეს საკმაოდ რთული შეკითხვაა, ამიტომ რომ სხვადასხვა ადამიანებს განსხვავებული ეროვნული განცდების გამოწვევა შეუძლიათ. ეს დამოკიდებულია მომხსენებზე, განწყობაზე და იმ ადამიანზე, რომელთანაც ამ წუთის იმყოფები.

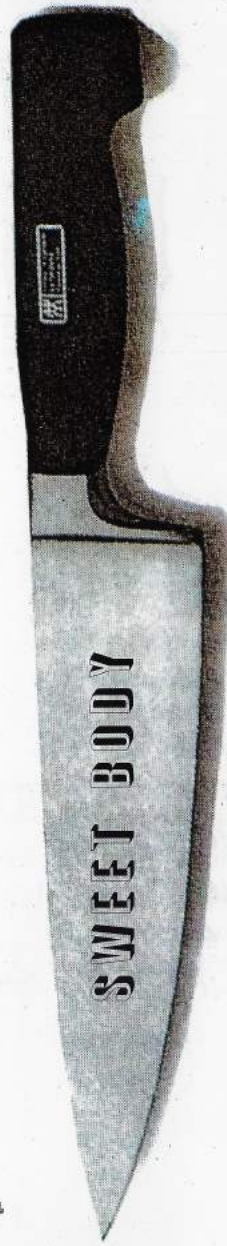
ესაუბრა ნინო გუჯაბიძე
27.10.1999

18

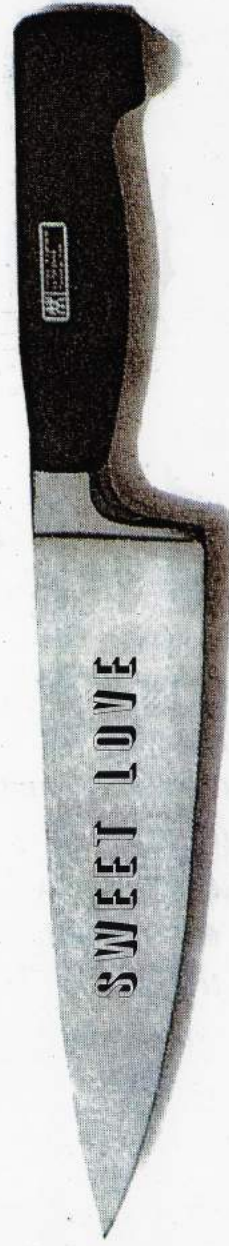

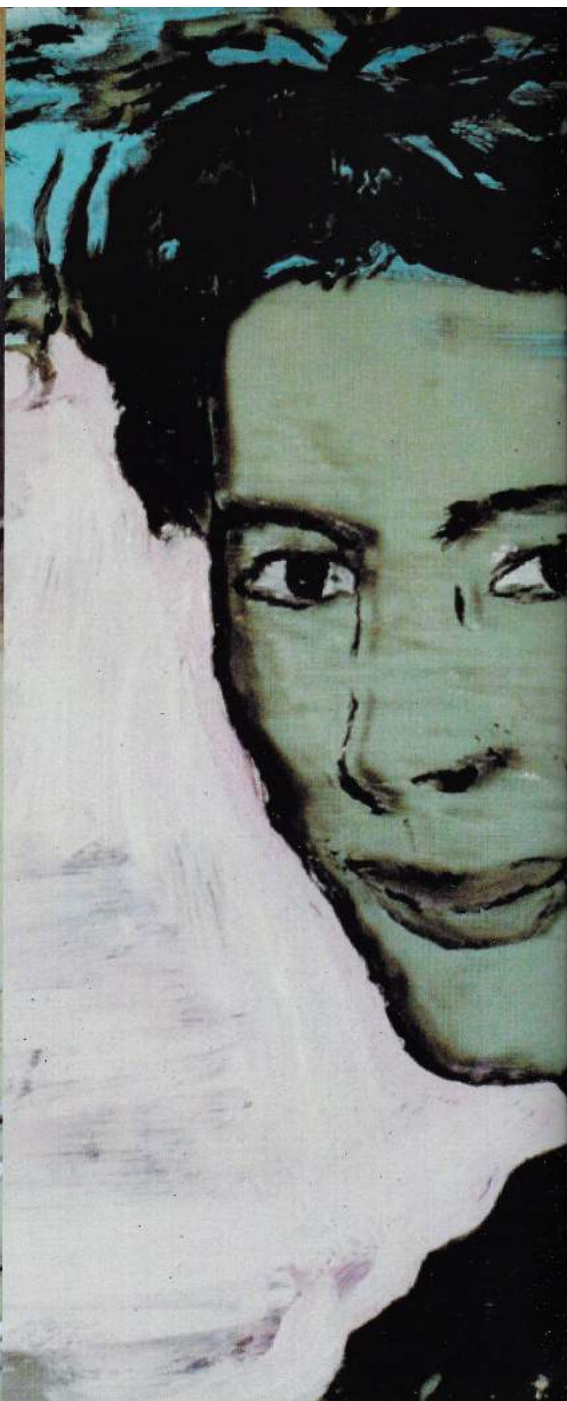

20

21

ԱԿՏԻՈՆԻ ՁԵՆՈՒՆԳ

ჩვენი ძროხის სამაჯროში ანკ ხოგოის ციხისთვის საკუთარი ციხისთვის

შაგვარი ამოაგვიტოვებს წარსულში ჩადიერ ხატებს, რაც ხშირად "ზმარაიანი" ფერადი ფერებით აღწევს ჩვენამდე. ნამუშევარი კარგია, უკეთესი მას შინაგანი აუცილებლობა წარმოშობს, ამგვარი ხასიათი კი მის ღირებულებასაც განსაზღვრავს. მურთან შედარების შემოქმედება სწორედ ამ "შინაგანი" აუცილებლობიდან მომდინარეობს. მისი სურათებისთვის დამახასიათებელი ფერადი ფერები, მათთვის, ემოციურობა აქვს. მისი ნაწარმოების "ქმნის" პროცესს, შაგვარი შესანიშნავად ფლობს მასალას. იგი მასალისგან ენის მათხილად გამომდინარეობს ხარკზე ეძებს ახალ შეგრძნებებს. შექმნილი სამყარო და მისი სულიერი მდგომარეობა ყოველთვის თანხვედრა მის მიერ გამოვლენილი მასალისგან ენისა. მნიშვნელოვანი ხდება ერთი ყველაზე საინტერესო პროექტი – ეს არის უკუხედავად ფერადი საღებავები. იგი ცდილობს ახლებურად წარმოაჩინოს საღებავის პოტენციური შესაძლებლობა, მისი "პირველიყოლება", ამდენად შაგვარი მისეულ შეგრძნებებს და განცდას მასალისგან ენის უკუხედავად. ამის ნათელ მაგალითს წარმოადგენს "ხილდის" სერიაში "მედიტაციური" სერია. შაგვარი მამართავს ამპროვიზირებას. იგი მოულოდნელად ცვლის ეკრანზე გათამაშებულ ფერადი კომპოზიციის, საბოლოო შედეგი მისთვის ხშირ შემთხვევაში უცნობია. აქ ისინი შაგვარის ერთი არსებითი მომენტი – შემოქმედებითი წვა ენათხატება სხეულზე განცდას, მისი სიკეთეს, სინამდვილეში კი ეს ორი მოვლენა მასთან მხოლოდ ერთი და იგივე ლოკუსისა და ნეგატივის ფორმებია, მისი შაგვარი ძალიან პირველყოფილი ინსტიქტებით დიდია და დაუკლებელი. ეს ძალა, ლოკუსი და მოუხეხრობა, რომელიც მასში არსებობს, განუწყვეტლად ხმარობს. აქ ფერია სიხვე, მძლავრი ფორმები ერთმანეთთან არის გადხადებული და ერთი მთლიანობაში ერთმანეთს. ინტენსიური ელერი ფერი "სტაბილურ ელად" გველენება, რომელზეც არსებობს აწვევს ყოველდღიურად "გათამაშებელი" სერია. მის მიერ დადებული ფერი თუ მინახში შინაგანად თავისუფალია. სახვითი ელემენტების ერთიანობაში თითქმის შინაგანი კანონების ერთიან გორგალს ქმნის. მასთან ქვეცნობიერში მდებარე სისამართო და ესაბოლო ებრძვან ერთმანეთს. თითქმის ერთგვარი შეგუბლობის მცდელობაც იგრძნობა, მაგრამ ეს წამიერი შერბობა, გაფიქრება, უბაღე ქრება და ახალი ძალით არღვევს ყოველთვის. მურთან შედარების დანებით და უარყოფითი ემოციები ერთიანი სიმძლავრით და ფერთა ინტენსივობით გადმოიცემა, რაც თავისთავად ერთიანადივე ცხოვრებისეული ლოკუსის გამოვლენებაა.

ნინო გუგაბიძე
15.10.1999

თითოეული ეპოქა აქცეალობით და დინამიკით არის აღსაქმე. მასში მცხოვრებთათვის ეს "მათი დროა", სიკვითიშეთისშემა "ჩვენი დრო" ყოველთვის წარსულს შეგრძნებას იწვევს, თუკა აღმაიანე მამინაც ამბობდნენ – ჩვენი დრო. წარსულზე მხოლოდ იმის თქმა შეიძლება, რომ იმდროინდელი ადამიანების დღევანდლობისგან ბევრად არ განსხვავდებიან.

ჩვენთვის XX საუკუნე ჯერად დაუსრულებელ "წარსულში" ან კიდევ დროის სივრცეში გაქვლილ "აწმყოში" მოიპრება. "მომაველი" კი თითქმის სხვა ეპოქაა, ყოველ შემთხვევაში ჩვენი წელთაღიგების თვალსაზრისით.

ერთი რამ უდაბო, ჩვენი საუკუნის ხიბლი თავისუფლების დამკვიდრებითაა ინსპირირებული; თავისუფლების როგორც თვითგამოხატვის, აუცილებელი პირობით.

უნდა ვისწავლოთ საკუთარ დროში საკუთარი ცხოვრებით ცხოვრება – საკუთარი ცხოვრებით ცხოვრება მარხელ დუშამისთვის მხოლოდ და მხოლოდ უპირობო თავისუფლებას ნიშნავს. სწორედ უპირობო თავისუფლების, როგორც მორალური კატეგორიის კონკრეტული, პიროვნების ახალი გიპი ყალიბდება, რომელიც თავისუფლების ეგზისტენციალური განცდათ და სამყაროს ბედის მამართ პირად პასუხისმგებლობით ხასიათდება.

სამი იპოტეზით – ბენეფარდით, გრანს-ბენეფარდით და პოსტ-მოდერნიზმით – გამოხატულმა თანამედროვე ხელოვნებამ "ძველი აღთქმის" სტერეოტიპების ე.წ. "დახვეწილი ხელოვნების" და ხანკერი მორალის დამღვევის შიში და იმპედროლად ეთიოლოგი პროცესის მომსწრე გაგვხადა.

თუკი საზოგადოება, დისკრმინაციული თავისუფალი თვითგამოხატვის მამართ, მამინ სიკუთხის საბოტირება ყველა შესაძლებელი საშუალებებით გამართლებული და გარდღეაღია. ალბათ ამიგომაცია, რომ თანამედროვე სამყაროში იყო შაგვარი უფრო პოშიცია, ვიდრე პროფესია.

თუ წარსულს მხოლოდითადი ათასწლეულის ჯერ არ დამეხებული ფარდის მაღმა, აღმოვაჩენთ, რომ ნოვაციური ძალისხმევის განხორციელების, განცდის და გათავისების პროცესი კატეგორიული იმპერაციის ხარისხში მამდინარეობს. ამგვარად, ნავრძნობი და განცდილი თავისუფლების მეთვებით მოვლენის განუყოფელი ბუნება ხორციელდება. რაც კონკრეტულად ეპოქის სახასიათო ხილში ელმდება.

განცდილი თავისუფლების პოშიცია მომაველისკენ გვიბიძგებს, მომაველისკენ, რომელიც ალბათ არც ისე განსხვავებული იქნება აწმყოგან, თუკა როგორც აღმშენებლურ ისე დესტრუქციულ პროცესებისგან მეტ დინამიკობას უნდა მოვლდეთ. ნებისმიერ შემთხვევაში თავისუფალი ნების გამოხატვის პრიორიტეტი საზოგადოებას წინვლის საშუალებას მისცევს.

XX საუკუნის შემოქმედებითი კრდის ყველაზე სახასიათო თავისებურება ალბათ გრადიციულ ფასეულებათა დისკრედიაციია და ამ ფონზე ცხოვრების წვეული ასპექტების "საგად" ქვეყაა, ისევე როგორც მენტალური სემანტიკის მოქცევა ყოველდღიურობის და არასტანდარტული ინფრასტრუქტურის კონკრეტულში.

ასე, ბერძნულ ამფორასთან, შიშველ ფიგურებთან პომპეის ფრესკებიდან და ჩინური მარაოსთან ერთად შესაძლოა დახვეწილი აღმოჩნდეს: ჩვეულებრივი უთი, საუთი დავა, სამზარეულოს დანები და საძინებელი კომპლექტის ბალიშები. ამ თვალსაზრისით, განსაკუთრებული მოშიხეულობით გამოირჩევა ბარკა, და ციფრები აღმაიანის სხეულზე, ინტაბური პიკაინის პროცესი ანდა შესაბამისი მომგების მონიგარი, რომელიც ქალის ფართოდ გაშლილ ფეხებს შორისაა მოქცეული. ამ შხრე გამოხატვის საშუალებათა რიგი არ არის ლიმიტირებული რაიმე წესით. დახასიათებათა არრევენს, სტრუქტურას და კონცეფტის პარამეტრს, მხოლოდ მინაგანი აუცილებლად განსაზღვრავს.

დღევანდელი დროის, მისი ხილდის როგორც მოვლენის შეგრძნება ნიშნავს მიდილ აწმყო ისეთი, როგორც სინამდვილეშია, ეს საშუალებას გვაძლევს წარსული და მომაველიც სინანულის და შიშის გარეშე აღვიკეთო, რადგან რაც ნაკლებად ყვლილობთ დროით მანკულდრებას და მოქმედი სიკუთხის ფორსირების, მის უარყოფის, ან დაღასტურების, მთი მეტად შემოქმედებს ჩვენზე.

ილიკო ბაგაჩიშვილი
2.11.1999

კახიკი ვიდეო ფილმიდან "ქველი მხატვრის მოქმედებები ხიბლი"
 ხევისმოსი ქვით გაჭიმული, რუგბიკოლი პავლი გაჭიმული
 Shots from the Video film "Modest Charm of six artist"
 Director kethy Gujabidze, Camera David Gujabidze

3

პრექსანდრა გაბუნია, "ხიბლი"
 "The Charm", Alexandra Gabunia

5

ნინო გაჭიმული
 "თანამედროვე ხელოვნებაში ფაქტორი განაცხადი გააკეთა..."
 Nino Gujabidze
 "The contemporary art has..."

6

ირაკლი ვარვარიძე
 "მე ოცდასამი წლის ვარ"
 ფეხიკი ფოტოგრაფია, 127/100სმ
 Irakli Varvaridze
 "I am twenty three years old"
 color photography, 127cm/100cm

7

კონსტანტინ სულაბერიძე
 "ფაქტორი თვალებით"
 ფეხიკი, 290/135სმ, მინა 95/95სმ
 Konstantin Sulaberidze
 "Through the eyes of Daltonic"
 painting 290/135cm, glass 95/95cm

10

ქეთი კაპანაძე
 "ახალი ხელოვნება"
 ფოტოგრაფია ფოტოგრაფია, 55/75სმ
 "ჩემი მიმდევრები"
 რბილი, 30/40სმ
 Ketl Kapanadze
 "New adds"
 digital photography, 55/75cm, b/w
 "Effects on me" object, 30cm/40cm

14

კოკა რამიშვილი
 "გავანის თავდასაჯელი ბილინის სასახლეში"
 ფეხიკი ფოტოგრაფია, მინა, ხე, 300/500/10სმ
 Koka Ramishvili
 "The adventures of Ghavani in the crystal palace"
 Color photography, glass, wood, 300/500/10cm

16

ირაკლი ზაუტაშვილი
 "სამყარო ცხოვრება"
 ინსტალაცია, 110/500/40სმ
 Iliko Zautashvili
 "Sweet life"
 Installation, 110/500/40cm

19

მურთაზ შელდზე
 "ძველი ტელევიზორები"
 ფეხიკი, რბილი 61სმ რიკაგორაძე
 Murtaz Shvelidze
 "Old TV sets"
 painting, object 61cm in diagonal

22

ირაკლი ზაუტაშვილი
 ჩვენი დროის სამყაროში ანუ როგორ ვცხოვრობთ საკუთარ ცხოვრებაში
 Iliko Zautashvili
 In a world of our time or how to live one's life

25

October, 1999

26

პროექტი ავტორები: ნინო გაჭიმული, პრექსანდრა გაბუნია
 ხედავლობა: ნინო სვანიძე

პროექტი: ქეთი კაპანაძე
 The project authors: Nino Gujabidze, Alexandra Gabunia
 Editing by Nino Svanidze

Design by keti kapanadze